ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 19 KATOWICE, DNIA 10 SIERPNIA 1945

TREŚĆ:

Poz. Str.

DZIAŁ URZĘDOWY:

Rozporządzenie Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego:

251.—z dnia 9 lipca 1945 r. wydane za zgodą Wydziału Wojewódzkiego o poborze sezonowej opłaty klimatycznej od letników na rzecz gminy Wisły powiatu cieszyńskiego 211

Okólniki Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego:

252.—nr 129 z dnia 10 lipca 1945 r. w sprawie pomocy dla Polaków powracających z Zachodu 212

253.—nr 143 z dnia 10 lipca 1945 r. w sprawie bezpłatnego wzgl. ulgowego przejazdu na kolejach państwowych 212

254.—nr 150 z dnia 16 lipca 1945 r. w sprawie wypłat z list płatniczych 213

255.—nr 151 z dnia 14 lipca 1945 r. w sprawie organizacji ksiąg, kartotek i nadsyłania sprawozdań przez referaty szkód wojennych 213

256.—nr 155 z dnia 16 lipca 1945 w sprawie wznowienia działalności przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych 219

257.—nr 158 z dnia 19 lipca 1945 r. w sprawie rejestracji rentobiorców na Śląsku Opolskim 220

258.—nr 161 z dnia 25 lipca 1945 r. w sprawie organizacji ogrodów jordanowskich 220

259.—nr 164 z dnia 25 lipca 1945 r. w sprawie opieki nad Polakami powracającymi z Zachodu 221

260.—nr 167 z dnia 28 lipca 1945 r. w sprawie utworzenia referatu spraw inwalidów wojennych na Śląsku Opolskim 221

Pisma Okólne:

261.—z dnia 16. lipca 1945 r. w sprawie kumulacji mandatów w organach samorządowych 222

262.—z dnia 25 lipca 1945 r. w sprawie wpłat udziałów podatkowych dla samorządu wojewódzkiego . . . 222

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Zapowiedź. — Zgubione dokumenty 222

DZIAŁ URZĘDOWY

251
ROZPORZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 9 lipca 1945 r.

wydane ze zgodą Wydziału Wojewódzkiego o poborze sezonowej opłaty klimatycznej od letników na rzecz gminy Wisły powiatu cieszyńskiego.

§ 1. Na podstawie § 5 ustawy z dnia 17 lipca 1907 r. (Dz. U. i rozp. kr. Nr 30) oraz art. *22* ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim (Dz. U. Śl. Nr 10, poz. 47) w brzmieniu, ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 30, zezwala się gminie Wiśle, powiatu cieszyńskiego, na pobieranie sezonowej opłaty klimatycznej od letników w latach od 1945 do 1947 r. włącznie.

§ 2. Do uiszczenia opłaty w wysokości określonej w § 3 niniejszego rozporządzenia, obowiązane są osoby, przebywające ponad 3 dni w obrębie gminy Wisły w celach wypoczynkowych lub turystycznych w czasie sezonu.

Sezon w rozumieniu niniejszego rozporządzenia rozpoczyna się corocznie od dnia 1 maja i trwa do 30 września włącznie. Obowiązek uiszczenia opłaty powstaje z 4-tym dniem pobytu, przy czym dzień przybycia liczy się jako pierwszy dzień pobytu a dzień odjazdu jako ostatni dzien pobytu.

§ 3. Opłata wynosi: przy pobyciu do 14 dni 30,— zł od osoby samotnej, a 50,— zł od rodziny; przy pobyciu ponad dwa tygodnie do 4 tygodni 50,— zł od osoby samotnej, a 75,— zł od rodziny.

Przy pobycie ponad 4 tygodnie pobiera się od każdej osoby opłatę dodatkową w wysokości 10,— zł za każde dalsze dwa tygodnie.

§ 4. Od opłaty klimatycznej wolni są:

1. osoby, mające tałe miejsce zamieszkania w gminie Wiśle,
2. lekarze i ich żony oraz będące na ich utrzymaniu dzieci,
3. dzieci do lat 10 i służba przyjeżdzająca z letnikami,
4. osoby, które dla wykonania swych zawodowych obowiązków przebywają w gminie Wiśle,
5. młodzież w zawartych obozach,
6. osoby, których niezamożność stwierdzona została zaświadczeniem, wydanych przez władze do tego powołane.

§ 5. Urzędnicy państwowi, samorządowi oraz osoby wojskowe i inwalidzi wojenni oraz pracownicy i robotnicy wysyłani zbiorowo przez komisję wczasów korzystają wraz z rodzinami z 50% zniżki opłat, wymienionych w § 3 rozporządzenia.

§ 6. Zarząd gminy może w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, zwolnić także inne, nie wymie-

nione w § 4 i 5 osoby od opłaty klimatycznej, w całości lub w części.

§ 7. Odnajmujący mieszkania zobowiązani są zgłosić w Urzędzie gminnym każdą przybywającą osobę, zamieszkałą u nich, w ciągu 3 dni. W razie niezgłoszenia, odnajmujący mieszkania są zobowiązani na wezwanie Urzędu gminnego uiścić sezonową opłatę klimatyczną za osoby u nich zamieszkałe a niezgłoszone; ponadto Zarząd gminny może nałożyć grzywnę na odnajmujących mieszkanie, za zaniedbanie obowiązku zgłoszenia od 50,— do 500,— zł.

§ 8. Odwołania podlegają przepisom art. 38, pkt. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim w brzmieniu, ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1936 r. (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 30).

§ 9. Zaległe opłaty klimatyczne sciągnięte będą w drodze przymusowej.

§ 10. Dochód z opłat klimatycznych zużyje gmina wyłącznie na cele, związane z polepszeniem warunków sanitarnych oraz na uprzyjemnienie i udogodnienia pobytu letników.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem jego ogłoszenia.

Wojewoda:
(—) Gen. Dyw. *A. Zawadzki*

252

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr P. O. 1e/8/45 Katowice, dnia 11 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 129/45.

w sprawie pomocy dla Polaków powracających z Zachodu.

W uzupełnieniu tut. okólnika z dnia 21. 6. 1945 r. Nr P. O. Ie/6/45 dot. opieki nad Polakami powracającymi z Niemiec oraz w związku z pismem obyw. Ministra Pracy i Opieki Społecznej zarządzam:

1) Wszyscy powracający z Zachodu winni być weryfikowani t. j. powinne być poddane ścisłemu badaniu ich dokumenty osobiste celem zapobiegnięcia napływowi elementu niemieckiego.
2) Należy rozciągnąć specjalną opiekę nad chorymi repatriantami do czasu powrotu do zdrowia ze szczególnym roztoczeniem opieki nad powracającymi z obozów koncentracyjnych.
3) Przy osadzeniu na roli lub w miastach, na ziemiach nowo-zdobytych, należy brać pod uwagę tylko element zdrowy i zdolny do pracy konstruktywnej przy równoczesnym zabezpieczeniu im warunków egzystencji.
4) Należy prowadzić ścisłą ewidencję w myśl cyt. wyżej okólnika, przy czym prowadzenie kontroli jest absolutną koniecznością.

   W związku z tym zechce Obyw. Starosta — Prezydent miasta udzielić wskazówek i wszelkiej w tym kierunku pomocy personelowi pełniącemu służbę w punktach etapowych.
5) W razie, gdyby się okazało, że obecny personel na punkcie etapowym nie mógłby podołać poza normalną pracą jeszcze prowadzeniu tych agend, a szczególnie badaniu dokumentów osobistych, prowadzeniu ewidencji i kartoteki, należy do takiego punktu etapowego przydzielić nową siłę obeznaną z tymi pracami.

Przy tej sposobności jeszcze raz podkreślam, aby praca w punktach etapowych dała dodatnie wyniki, musi być skoordynowana z działalnością wszystkich placówek państwowych (P. U. R.) i organizacyj społecznych jak P. C. K. Każde więc poczynanie winno być wspólnie uzgodnione. Chodzi mi w pierwszym rzędzie o to, by repatrianci nie narzekali na brak decyzji władz, na brak opieki za pozostawienie ich własnemu losowi, ale by na każdym kroku spotykali się z pomocą i troskliwością.

Celem zorientowania się o obecnym rozwoju tej akcji zechce Obyw. Starosta — Prezydent miasta bezzwłocznie przedłożyć mi krótkie sprawozdanie, obejmujące, ilu repatriantów przejechało przez dany punkt etapowy, ilu w tym było Polaków powracających z obozów hitlerowskich, czy świadczona pomoc w punktach jest wystarczająca i czy powracający są z niej zadowoleni. Celem zapewnienia ciągłości tej akcji należy mi donieść na jaki czas dostarczone przez tut. Urząd zapasy żywności wystarczą, jakie artykuły żywnościowe są konieczne, których brak itd., wreszcie na jakie trudności napotyka się w terenie w należytym funkcjonowaniu tej akcji.

Wojewoda:
w/z (—) *ppłk. Ziętek,* Wicewojewoda

253

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr Og. 6/o/11/45 Katowice, dnia 10 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 143/45

w sprawie bezpłatnego względnie ulgowego przejazdu na kolejach państwowych.

W związku z zażaleniem Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w sprawie bezprawnego korzystania z bezpłatnych wzgl. ulgowych przejazdów koleją, podaję do wiadomości co następuje:

Prawo do bezpłatnego przejazdu koleją przysługuje:

1) osobom wracającym z obozów, więzień i przymusowych robót w Niemczech do miejsc pierwotnego zamieszkania, jeżeli okażą przy kasie biletowej odpowiednie zaświadczenie władz lub komitetów i organizacyj społecznych, powołanych do opieki nad tymi osobami,
2) osobom wysiedlonym przez okupanta z ziem zachodnich, a powracającym do miejsc pierwotnego zamieszkania, jeśli okażą odpowiednie zaświadczenie władz administracji ogólnej, stwierdzające ponadto niezamożność danej osoby,
3) repatriantom, jeżeli okażą odpowiednie zaświadczenie Państwowego Urzędu Repatriacyjnego.

Jeśli chodzi o osoby powracające z obozów, więzień i przymusowych prac w Niemczech do miejsc pierwotnego zamieszkania, to zaświadczenia na bezpłatne przejazdy mogą m. i. wystawiać urzędy władz administracji ogólnej. Zaświadczenie powinno stwierdzać, że posiadacz jest b. więźniem lub osobą wywiezioną do przymusowych prac w Niemczech. Powinno ono także wskazywać stację docelową przejazdu i zawierać klauzulę o prawie posiadacza do bezpłatnego przejazdu koleją. Do wystawienia zaświadczeń na bezpłatne przejazdy koleją dla osób wysiedlonych z ziem zachodnich przez okupanta, a powracających obecnie do miejsc pierwotnego zamieszkania, powołane są *wyłącznie władze administracji ogólnej.* Zaświadczenie to, prócz stwierdzenia faktu wysiedlenia danej osoby z ziem zachodnich, podania docelowej stacji przejazdu i zamieszczenia w nim klauzuli o prawie do bezpłatnego przejazdu, powinno poza tym zawierać stwierdzenie faktu, że wysiedleniec jest niezamożny. Inne instytucje, prócz władz administracji ogólnej nie są upoważnione do wystawiania takim wysiedleńcom zaświadczeń na bezpłatne przejazdy.

Wszystkim poprzednio wymienionym osobom przysługuje prawo tylko do jednorazowego przejazdu i to do miejsc pierwotnego zamieszkania. Niedopuszczalne jest wystawienie zaświadczeń na bezpłatne przejazdy tam i z powrotem, lub w celu odszukania lub odwiedzenia członków rodziny, albo też przywiezienia pozostawionego mienia i t. d. We wszystkich innych wypadkach osoby podróżujące koleją powinny wykupywać bilety na przejazd, normalne lub ulgowe, stosownie do posiadanych uprawnień, w tym względzie niezależnie od tego, czy odbywają podróż służbowo, czy też w sprawach osobistych.

Powyższe zasady należy ściśle przestrzegać przy odbywaniu podróży służbowych, jak również przy wydawaniu odpowiednich zaświadczeń.

Wojewoda:
w/z (—) *Ppłk. Ziętek,* Wicewojewoda

254

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr BG. K. 4/5 Katowice, dnia 16 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 150/45
w sprawie wypłaty z list płatniczych

Celem niedopuszczenia do nieprawidłowości przy wypłatach z list płatniczych oraz unikania zbędnej korespondencji wyjaśniającej, zarządzam co następuje:

1) Zbiorowe wypłaty jednego rodzaju n. p. uposażenia służbowe, płace robotnicze, jednorazowe zasiłki, udzielone szeregowi osób itp. asygnuje się za pomocą jednej asygnaty zbiorowej (prk. 39/1).

Przy asygnowaniu należności zbiorowych (miejscowych) na kierownika urzędu może on każdorazowo upoważnić do podjęcia gotówki podwładnego funkcjonariusza urzędnika (prowadzącego sprawy rachunkowo-gospodarcze). Upoważnienie takie prócz podpisu kierownika urzędu winno być zaopatrzone w odcisk pieczęci urzędowej (prk. 39/4).

2) W liście płatniczej nie wolno robić żadnych poprawek ani wycierać zapisów. W kolumnie na pokwitowaniu winien funkcjonariusz własnoręcznie kwitować odbiór kwoty atramentem czarnym a nie ołówkiem. Urzędnik odbierający winien kwitowaną kwotę wpisać słownie obok swego podpisu w kolumnie przeznaczonej na pokwitowania.

3) Osobie objętej asygnatą zbiorową, a chwilowo nieobecnej, kierownik urzędu przesyła należność na jej koszt za pośrednictwem poczty, względnie wypłaca należność osobie przez nią upoważnionej (prk. 39/5).

4) Jeżeli osoba chwilowo nieobecna z powodu wyjazdu służbowego zażąda przekazania jej należności do miejsca wykonywania czynności urzędowych, koszty przekazania ponosi Skarb (prk. 39/6).

W miejscu przeznaczonym na pokwitowanie umieszcza się adnotację czerwonym atramentem o wysłaniu pocztą względnie o podjęciu upoważnienia z „upoważnienia". Recepis pocztowy, jak również upoważnienie, należy zawsze dołączać do listy płatniczej.

5) Po dokonaniu wypłaty, a najpóźniej w ciągu 10 dni od terminu płatności uposażeń, listy płatnicze winny być zwrócone władzy asygnującej (prk. 39/8).

6) Kwoty ewentualnie niewypłacone należy wpłacić najpóźniej w terminie wyżej wskazanym do kasy urzędu skarbowego lub na konto czekowe w P. K. O. właściwego organu skarbowego. W deklaracji płatniczej względnie w blankiecie nadawczym P. K. O. należy podać szczegółowo tytuł wpłaty, nazwisko i imię funkcjonariusza, którego niepodjęta należność dotyczy, numer listy płatniczej oraz miesiąc za które lista została sporządzona. Kwoty zwrotów należy deklarować na wznowienie kredytu, gdy zwrot pochodzi z kredytu okresu bieżącego. Na dochód Ministerstwa Skarbu ogólnego zarządu skarbowego deklarować należy zwroty sum asygnowanych w ubiegłym okresie budżetowym.

7) Pokwitowanie kasowe względnie potwierdzenie wypłaty należy dołączyć do listy płatniczej (prk. 39/10).

W miejscu przeznaczonym na pokwitowania wpisuje się czerwonym atramentem datę i numer kwitu kasy urzędu skarbowego.

Na okładce listy płatniczej należy wypełnić rubryki rozliczeniowe oraz klauzulę według drugostronnego wzoru:

Do wypłaty kwota . . . . zł
Z tego wypłacono . . . . „

Resztę w kwocie . . . . zł
wpłacono dnia . . . .
na konto czekowe Kasy Urzędu
Skarbowego w . . . .
wzgl. do Kasy Urzędu Skarbowego w . . . .
Nr kwitu . . . .
Kwit (odcinek P. K. O.) załączam.
. . . . dnia . . . . . . 1945 r.

Podpis płatnika.

Za zgodność i prawidłowość wypłaty z niniejszej listy płatniczej biorę pełną odpowiedzialność.

Podpis Kierownika Urzędu.

8) Listy płatnicze należy przesyłać wspólnie z dzienną pocztą przesyłaną do Urzędu Wojewódzkiego. Celem uniknięcia ewentualnego zarzucenia list przy otwieraniu przesyłek w Urzędzie Wojewódzkim, należy listy płatnicze włożyć do osobnej koperty (okładki) adresowanej bezpośrednio do Wydziału Budżetowo-Gospodarczego.

9) Przed zwrotem listy płatniczej winien referent rachunkowo-gospodarczy (sekretarz, płatnik itd.) upewnić się, czy odbiór kwot jest kwitowany zgodnie z postanowieniami p. 2—8 niniejszych przepisów.

10) Jeżeli osoba, odbierająca należność nie umie się podpisać (osoby pobierające zasiłki wojskowe, dla najbiedniejszej ludności itp.), wówczas osoba ta kładzie swój znak przez odcisk palców wskazujących obu rąk, lub z braku tychże odcisk innych palców, a podpisuje za niego świadek, dopisując do swego nazwiska zawód i miejsce zamieszkania, przy czym osobą tą nie może być funkcjonariusz urzędu.

Wojewoda:
w/z. (ppłk. *Ziętek)*, I. Wicewojewoda

255

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Nr 131/45 — Katowice, dnia 14 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 151/45
w sprawie organizacji ksiąg, kartotek i nadsyłania sprawozdań przez referaty szkód wojennych.

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Grodcy i Prezydenci miast wydzielonych nie będących starostwami grodzkimi na terenie Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

W ślad za okólnikiem Nr 69 z dnia 5 czerwca 1945 r. Nr J. S. 41/45 o rejestracji szkód wojennych przesyłam odpis zarządzenia Biura Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów z dnia 30. VI. 45 r. Nr 886/45 wraz z wzorami (A, B, C, D, E, F, G) kartotek, sprawozdań, potwierdzenia przyjęcia wniosku w sprawie rejestracji szkód wojennych oraz wzór dziennika wniosków w sprawie szkód wojennych z poleceniem ścisłego i terminowego wykonywania.

Referaty Szkód Wojennych tych Starostw, które przeprowadziły rejestrację szkód wojennych na podstawie kwestionariuszy dawniej obowiązujących winne bezwzględnie przeprowadzić ponowną rejestrację według nowych kwestionariuszy, których wzory udzielono wspomnianym wyżej okólnikiem Nr 69. Dawniej obowiązujące kwestionariusze należy anulować.

Przypominam, że termin rejestracji szkód wojennych upływa z dniem 1-go sierpnia 1945 r.

Wojewoda:
w/z. ppłk. *Ziętek,* Wicewojewoda

Załącznik nr 1

BIURO ODSZKODOWAŃ WOJENNYCH
przy Prezydium Rady Ministrów
Nr 88/45 Warszawa, dnia 30. 6. 1945 r.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski
w Katowicach

Powołując się na swoje pismo z dnia 26 maja br. Nr 539, przy którym załączone były: wzory kwestionariusza rejestracji szkód wojennych w miastach i kwestionariusza szkód wojennych na wsi oraz wzór instrukcji przesyłam przy niniejszym wzory dalsze, a mianowicie: wzór sprawozdań miesięcznych (dla miast i dla wsi), wzór kartotek (dla miast i dla wsi), wzór dziennika gminnego oraz wzór potwierdzenia przyjęcia wniosku rejestracyjnego. Równocześnie podaję sposób organizacji prowadzenia ksiąg i nadsyłania sprawozdań.

1. Urzędy Gminne prowadzą u siebie dziennik wniosków w sprawie rejestracji szkód (wzór F). Kwestionariusze w miarę ich wypełnienia przez poszkodowanych przesyłają do Starostw.

2 Starostwa na podstawie przesłanych kwestionariuszy opracowują kartotekę: a) ogólna dla miast (wzór A.), b) ogólna dla wsi (wzór B.), c) szczegółowa dla nieruchomości, dla zakładów pracy w miastach (wzór C.) sporządzają dla każdego wypadku 2 egzemplarze, z których jeden zestawiają dla siebie, drugi przesyłają wraz z kwestionariuszem do Urzędu Wojewódz-

kiego. Starostwa nie mogą przetrzymywać kwestionariuszy, ale winny przesłać je możliwie najszybciej po przeprowadzeniu przez kartotekę.

3. Urzędy Wojewódzkie kompletują sobie kartotekę z przesłanych przez Starostwa egzemplarzy kartotek, a następnie ekspediują otrzymane ze Starostw kwestionariusze do Głównego Urzędu Statytycznego przy Prezydium Rady Ministrów, zawiadamiając jednocześnie Biuro Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów o ilości i terminie wysłanych tam kwestionariuszy.

4. Kwestionariusze te zostaną po dokonaniu przez Główny Urząd Statystyczny odpowiednich zestawień statystycznych, zwrócone partiami do Urzędu Wojewódzkiego, ten zaś z kolei winien je zwrócić Starostwom, gdzie pozostaną do czasu rozpoczęcia prac związanych z realizacją odszkodowań.

5. Zarządy miast niewydzielonych prowadzą podobnie jak Gminy wiejskie, jedynie dziennik zarejestrowanych wniosków, przesyłając kwestionariusze do Starostwa, zarządy miast wydzielonych działają analogicznie jak Starostwa.

Dla wyjaśnienia jeszcze raz zaznaczam, że kwestionariusze rejestracyjne winny być przesyłane z Urzędów Gminnych do Starostw i ze Starostw do Urzędu Wojewódzkiego itd. partiami w pewnych regularnych odstępach czasu n. p. co dwa tygodnie, a nie dopiero po zakończeniu akcji rejestracyjnej w gminie czy powiecie.

Kartoteki szczegółowe, dotyczące nieruchomości i zakładów pracy w mieście (wzór C.) należy o ile możności wykonywać w 5-ciu kolorach i prowadzić kolorami oddzielnie według następujących 5-ciu grup: 1. Zakłady Przemysłowe, 2. Zakłady Handlowe, 3. Zakłady Rzemieślnicze, 4. Wolne Zawody, 5. Domy (nieruchomości).

Na podstawie otrzymanego materiału z terenu (ujętego w kartotekach opracowanego przez Starostwa): Urzędy Wojewódzkie zestawiają sprawozdania według załączonych wzorów oddzielnie dla miast (wzór D.) i oddzielnie dla wsi (wzór E.) i przesyłają je do Biura Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów w terminach miesięcznych, najpóźniej do 10-go następnego miesiąca. Proszę Urzędy Wojewódzkie:

1. o wydanie stanowczych zarządzeń, aby podległe organy ujmowały rejestrację szkód wojennych jako akcję w zasadzie bezpłatną — co najwyżej mogą być pobierane ściśle ustalone opłaty w wysokości rzeczywistych kosztów druku kwestionariuszy i instrukcji. Przy prowadzeniu rejestracji w miastach mogą być ewentualnie wykorzystane komitety domowe, o ile ich organizacja i skład osobowy dają gwarancję realnej pomocy.

2. o porozumienie się z odpowiednimi władzami wojewódzkimi, aby przy udzielaniu wszelkiego rodzaju pomocy, przydziałów w szczególności, przydziału mienia poniemieckiego, ulg podatkowych itp. żądały zaświadczeń o dokonaniu rejestracji szkód wojennych — i o poinformowanie o tem ogółu ludności,

3. o bezzwłoczne zawiadomienie (drogą telegraficzną) Biura Odszkodowań Wojennych, o rozpoczęciu rejestracji wedle nowych kwestionariuszy i o przysłanie wydrukowanego egzemplarza kwestionariusza i instrukcji.

Szef Biura Odszkodowań Wojennych
przy Prezydium Rady Ministrów
(—) Dr. Sommerstein

Wzór C. Załącznik nr 4

KARTOTEKA SZCZEGÓŁOWA DLA MIAST

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	Sz	T	U	W	Z	Ż	Ź

.... Nr kartoteki dodatkowej	.... Łączna suma odszkodowania	Rodzaj szkód	Wysokość żądanego odszkodowania			Uwagi
Imię i nazwisko oraz adres poszkodowanego		1. Budynki		5. Koszty budowy		Spis maszyn instalacji instrum. itd. wywiezionych do Niemiec z podaniem o ile możności obecn. adresu wywiezienia ....
Nazwa zakładu		2. Urządzeń maszyny instalacje ruchomości		6. Cena i rok nabycia		
Rodzaj przemysłu, handlu, rzemiosła, wolnych zawodów .... Kategoria, świadcz. przemysł.		3. Fabrykaty surowce towary		7. Dom czynszowy		....
				8. Dom jednorodzinny		....
Nr kartoteki		4. Różne		9. Wielkość domu. Ilość mieszk. i izb		

UWAGI: rubr. 7, 8, 9, włącz. do domów (nieruch.) nie zakład. pracy.

Wzór A.

KARTOTEKA OGÓLNA DLA MIAST

Zał. nr 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r	s	t	u	w	z	ż

.... % zniszczeń	.... łączna suma odszkod.	A. Szkody niematerialne		2. Mieszkanie		2. Zakłady przemysłowe		3. Niewypłacenie należnych sum pieniężnych	
.... nr kartoteki									
Imię i nazwisko poszkodowanego		1. Upośledzenie fizyczne		3. Gospodarstwo domowe		3. Zakłady rzemieślnicze		4. Utrata zabezp. rzeczowego wierzytelności hipotecznych	
Adres		2. Upośledzenie umysłowe		4. Inwentarz żywy		4. Przedsiębiorstwo handlowe		5. Przymusowe wykorzystanie pracy	
Miejsce rejestracji szkód		3. Utrata życia żywiciela		5. Pojazdy		5. Szkody wolnych zawodów		6. Przymusowe wykorzystywanie innych praw	
Data rejestracji szkód		4. Straty moralne		6. Różne		D. Inne szkody spowodowane przez:		7. Bezprawne pozbawienie wolności	
Nr wniosku		B. Szkody w ruchomościach		C. Szkody w nieruchomościach i zakładach pracy		1. Wysiedlenie		8. Kontrybucja, grzywny	
Nr dodatkowego arkusza kartoteki		1. Odzież		1. Domy		2. Zniszczenie, rabunek, konfiskata przedmiotów i papierów wart.		9. Różne	

Wzór B.

KARTOTEKA DLA WSI

Zał. nr 3

a b c d	e f g	h i	j k l m	n o	p r s	t u	w z ż	
.... % zniszczeń / .... łączna suma odszkod. / .... nr kartoteki	A. Szkody niematerialne		2. Inwentarz martwy		2. Sklepy		2. Zniszczenia, konfiskatę, rabunek przedm. i papierów wartościowych	
Imię i nazwisko poszkodowanego	1. Upośledzenie fizyczne		3. Inwentarz żywy		3. Przemysł wiejski		3. Niewypłacenie należnych sum	
Adres	2. Upośledzenie umysłowe		4. Ziemiopłody i pasze		4. Instytucje kredytowe		4. Niedostateczne wynagrodzenie za pracę	
Miejsce rejestraci szkód	3. Utrata życia żywiciela		5. Produkcje różne		5. Wolne zawody		5. Przymusowe wykorzystanie innych praw	
Data rejestracji szkód	4. Szkody materialne		6. Różne. Drzewostan, melioracje		6. Gospodarstwo domowe		6. Bezprawne pozbawienie wolności	
Nr wniosku	B. Szkody w gospodarstwie		C. Zakłady pracy na wsi		D. Inne straty spowodowane przez:		7. Kontrybucje, grzywny	
Obszar gospodarstwa	1. Budynki		1. Rzemieślnicze		1. Wysiedlenie		8. Różne	

Wzór D. Załącznik nr 5

URZĄD WOJEWÓDZKI

w...

SPRAWOZDANIE dotyczące szkód wojennych

za miesiąc.. rok.......................(dla miast)

Nr	RODZAJ SZKÓD	Ilość wypadków	SUMA 1. Odszk. 2. Rent
A.	**Szkody materialne**		
1.	Upośledzenie fizyczne		
2.	Upośledzenie umysłowe		
3.	Utrata życia żywiciela		
4.	Straty moralne		
B.	**Szkody w ruchom.**		
1.	Odzież		
2.	Mieszkanie		
3.	Gospodarstwa domowe		
4.	Inwentarz żywy		
5.	Pojazdy		
6.	Różne		
C.	**Szkody w nieruchomościach i zakł. pracy**		
1.	Domy		

Nr	RODZAJ SZKÓD	Ilość wypadków	SUMA 1. Odszk. 2. Rent
2.	Zakład Przemysłowe		
3.	Zakłady Rzemieślnicze		
4.	Przedsiębiorstwo handl.		
5.	Szkody Zawodów wolnych		
D.	**Inne straty spowodowane przez:**		
1.	Wysiedlenie		
2.	Zniszczenia, konfiskaty, przedmiot. rabunek pap. wart.		
3.	Niewypłacenie należnych sum pieniężnych		
4.	Utrata zabezpieczenia wierz. hip. wskutek zniszczenia nieruch.		
5.	Przymus wykorz. pracy Innych praw.		
6.	Bezprawne pozbawienie wolności		
7.	Kontrybucje, grzywny		
8.	Różne		
	Razem:		

Wzór E. Załącznik nr. 6

URZĄD WOJEWÓDZKI

w ....

SPRAWOZDANIE dotyczące rejestracji szkód wojennych
za miesiąc..rok....................(dla wsi)

Nr	Rodzaj szkód	Ilość wypadków	Suma 1. Odszkod. 2. Rent
A.	**Szkody niematerialne**		
1.	Upośledzenie fizyczne		
2.	Upośledzenie umysłowe		
3.	Utrata życia żywiciela		
4.	Straty moralne		
B.	**Szkody w gospodarstwie**	obszar gospodarstwa	
1.	Budynki		
2.	Inwentarz martwy		
3.	Inwentarz żywy		
4.	Ziemiopłody i pasze		
5.	Produkcja różna		
6.	Różne Melioracje, drzewostan itp.		
C.	**Zakłady pracy na wsi**		
1.	Rzemieślnicze		
2.	Sklepy		
3.	Przemysł wiejski		
4.	Instytucje kredytowe		

Nr	Rodzaj szkód	Ilość wypadków	Suma 1. Odszkod. 2. Rent
5.	Wolne zawody i inne		
6.	Gospodarstwo domowe		
D.	**Inne straty spowodowane przez:**		
1.	Wysiedlenie		
2.	Zniszczenie. konfiskaty, rabunek. przedmiotów i papierów wartościowych		
3.	Niewypłacenie należnych sum		
4.	Niedostateczne wynagrodzenie za pracę		
5.	Przymusowe wykorzystanie inn. praw.		
6.	Bezprawne pozbawienie wolności		
7.	Kontrybucje, grzywny		
8.	Różne		
	Razem:		

Województwo . . . . Wzór F. zał. nr 7
Powiat . . . .
Gmina . . . .
Wieś . . . .

POTWIERDZENIE
przyjęcia wniosku w sprawie rejestracji szkód wojennych.

Niniejszem stwierdza się, że Ob. ....
zamieszkały w ....
złożył dnia ....
w myśl rozporządzenia Kierownika Resortu Odszkodowań Wojennych z dnia 21. IX. 1944 r. wniosek o rejestrację szkód wojennych na łączną sumę zł .... słownie ....
Wymieniony wniosek został zapisany w dzienniku przyjętych wniosków pod nr ....
Niniejsze potwierdzenie służy jako dowód zarejestrowania szkód dla urzędów i władz przy udzielaniu jakichkolwiek ulg, względnie przydziałów.
.............., dnia ....

Województwo .... Zał. 8. Wzór G.
Powiat ....
Gmina ....
Wieś ....

Dziennik wniosków w sprawie rejestracji szkód wojennych

Nr wniosku	Imię i nazwisko poszkodowanego	Adres	Data złożenia wniosku	Suma odszkodowania	Uwagi

256

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr Sm. II. 9/4. Katowice, dnia 16 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 155/45
w sprawie wznowienia działalności przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi w Katowicach, Lublińcu, Pszczynie, Rybniku, Tarn.-Górach, Bielsku, Cieszynie, Będzinie i Zawierciu oraz Prezydenci miast wydzielonych Katowic, Chorzowa, Sosnowca, Bielska, Cieszyna, Będzina, Dąbrowy Górniczej i Zawiercia.

I. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (w skróceniu PZUW), będący instytucją prawno-publiczną na wzajemności opartą, wznowił na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego swoją działalność.

Organem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych na obszar Województwa Śląsko-Dąbrowskiego jest Inspektor Wojewódzki z siedzibą w Katowicach, pl. Wolności 2.

II. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzi następujące działy ubezpieczeń:

a) *przymusowych:*
1. dział przymusowych ubezpieczeń budowli od ognia — na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego jedynie w powiatach będzinskim i zawierciańskim —,
2. dział przymusowych ubezpieczeń od ognia ruchomości w gospodarstwach rolnych — na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego jedynie w powiecie zawierciańskim —,

b) *umownych:*
3. dział ubezpieczeń od ognia i wybuchu,
4. „ „ ziemiopłodów od gradobicia,
5. „ „ od kradzieży z włamaniem,
6. „ „ od odpowiedzialności cywilnej,
7. „ „ od następstw nieszczęśliwych wypadków,
8. „ „ samochodów od zniszczenia lub uszkodzenia wskutek wypadku (Auto-casco),
9. „ „ zwierząt od padnięcia z powodu choroby lub wypadku oraz z powodu dobicia ich z konieczności,
10. „ „ maszyn od uszkodzenia,
11. „ „ przedsiębiorstw przemysłowych i innych od przerwy ruchu (chômage),
12. „ „ przewozów lądowych, rzecznych i morskich,
13. „ „ szyb od rozbicia.

Na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzić będzie wszystkie wyżej wymienione działy umownych ubezpieczeń, z których działy ubezpieczeń, wymienione w pkt. pkt. od 3 do 8 prowadzone były przez Zakład już przed wojną (dział 8-my ubezpieczenia samochodów chwilowo jeszcze nie uruchomiony), natomiast działy ubezpieczeń wymienione w pkt. pkt. od 10 do 13 zostają uruchamiane dopiero teraz.

III. Działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń t. zw. rzeczowych (t. zn. z wyłączeniem ubezpieczeń na życie i chorobowych), uprawiały na obszarze Województwa Śląskiego przed wojną obok Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych następujące prywatne towarzystwa ubezpieczeń:

1. Angielska Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń Alliance — Alliance Assurance Company Limited,
2. Angielska Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń Prudential — The Prudential Assurance Company Limited,
3. Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń towarów i pakunków podróżnych w Warszawie, Spółka Akcyjna,
4. Generali-Port-Polonia Zjednoczone Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna,
5. Krakowskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Florianka" Spółka Akcyjna,
6. Niemiecka Spółka Akcyjna Akwizgrańsko-Monachijskie Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia,
7. Niemiecka Spółka Akcyjna Bawarskie Towarzystwo Ubezpieczeń,
8. Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Patria" Spółka Akcyjna,
9. Polskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Cukrowni w Warszawie,
10. Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna w Poznaniu,
11. Towarzystwo Ubezpieczeń „Orzeł" Spółka Akcyjna,
12. Towarzystwo Ubezpieczeń „Piast" Spółka Akcyjna,
13. Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność" Spółka Akcyjna,

14. Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia" Spółka Akcyjna w Bielsku,
15. „Vesta" Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu,
16. „Vesta" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w Poznaniu,
17. Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna,
18. Włoska Spółka Akcyjna Riunione Adriatica di Sicurta, Adriatyckie Towarzystwo Ubezpieczeń w Trieście, Dyrekcja dla Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

IV. Wyżej wymienione Zakłady doznały podczas okupacji najrozmaitszych przeobrażeń, których omawianie stało się jednak obecnie zbędne, wobec radykalnej przebudy ustroju gospodarki ubezpieczeniowej.

Ministerstwo Skarbu — Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń — zarządziło bowiem na obszarze całej Polski zawieszenie wszystkich umów ubezpieczeniowych, zawartych przed dniem 10-tym stycznia 1945 r., jako też zawieszenie wypłaty odszkodowań z tytułu tych umów oraz inkasa składek ubezpieczeniowych. Wskutek tego cała działalność ubezpieczeniowa zostaje oparta na nowych umowach. Ubezpieczenia są zawierane na podstawie obecnie obowiązującyh zatwierdzonych przez P. U. K. U. warunków, które oparte są w zasadzie na stanie z 1 września 1939 r., z niektórymi tylko zmianami wynikającymi z obecnej sytuacji gospodarczej.

Mocą drugiego zarządzenia Ministerstwa Skarbu — Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń — działalność wszystkich prywatnych ubezpieczeń w Polsce — z wyjątkiem Banku i Towarzystwa Ubezpieczeń „Vesta" (wymienionych w pow. pkt. III. sub. 15 i 16), opartych na wzajemności, została wstrzymana, a ich portfele ubezpieczeniowe przekazane do opracowania Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych (portfele towarzystw wymienionych w pow. pkt. III. sub. 1—10 i 13 do 17) oraz Bankowi — Towarzystwu „Vesta" (portfele towarzystw wymienionych w pow. pkt. III. sub. 11, 12 i 18. We wszystkich ubezpieczeniach, zawieranych przez „Vestę" PZUW uczestniczy conajmniej w 75% drogą t. zw. jewnej koasekuracji, t. j. drogą uwidocznienia udziału tego na polisie ubezpieczeniowej i zaopatrzenia jej pieczęcią i współpodpisem PZUW.

Działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń umownych mogą zatym wykonywać obecnie na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego jedynie dwa Zakłady ubezpieczeń: Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych i „Vesta" Bank Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń. Dotyczy to t. zw. działów rzeczowych, t. j. wszelkich działów ubezpieczeń z wyjątkiem działu ubezpieczeń na życie i chorobowego; sprawa ubezpieczeń życiowych zostanie uregulowana specjalnie.

Wobec tego związki samorządowe są bezpośrednio zainteresowane w ubezpieczeniu swych nieruchomości jak i ruchomości, należy powyższe wziąć na uwagę przy zawieraniu nowych umów ubezpieczeniowych.

Wojewoda:
(—) w/z. ppłk. *Ziętek*, Wicewojewoda

257

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr P. O. 1 i/4/45 Katowice, dnia 19 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 158/45
w sprawie rejestracji rentobiorców na Śląsku Opolskim.

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Prezydenci Miast Wydzielonych Śląska Opolskiego.

Miasta i gminy na podległych Obywatelom terenach przeprowadzą niezwłocznie rejestrację rentobiorców, zamieszkałych obecnie na terenie Śląska Opolskiego, uprawnionych do pobierania rent z instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Dla każdej renty należy wypełnić arkusz rejestracyjny w/g. załączonego wzoru, a więc:
osobno dla rent z ubezpieczenia od wypadków (Z. U. S. — Fundusz Ubezpieczenia od Wypadków lub niemieckie „Berufsgenossenschaften"),
osobno dla rent z ubezpieczenia emerytalnego robotników (Z. U. S. — Fundusz Ubezpieczenia na Wypadek Inwalidztwa lub niemieckie „Landesversicherungsanstalten"),
osobno dla rent z ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych (Z. U. S. — Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych lub niemiecka „Reichsversicherungsanstalt für Angestellte"),
osobno dla pensyj z ubezpieczenia brackiego (Spółka Bracka, Kasa Bratnia, Pszczyńskie Bractwo Górnicze, niemiecka „Reichsknappschaft").

Wypełniony arkusz winien podpisać rejestrujący się i dołączyć dokumenty stwierdzające jego uprawnienia do danego rodzaju renty.

Dokumenty (orzeczenia, decyzje) należy dołączyć w oryginałach lub uwierzytelnionych odpisach. Zaznacza się, że — wobec zniszczenia lub zginięcia przeważającej ilości akt instytucyj ubezpieczeniowych wskutek działań wojennych niedołączenie wymaganych dokumentów może spowodować odmowną lub w najlepszym razie znaczne opóźnienie wznowienia wypłaty renty.

Zarządy gmin i miast winny każdy kwestionariusz zaopatrzyć opinią co do przynależności rentobiorcy do narodowości polskiej lub niemieckiej. Należy podać Nr rejestru i daty tymczasowego dowodu stwierdzającego narodowość polską wydanego w myśl zarządzenia tut. Urzędu z dnia 24. 3. 1945 r. Nr S. P. II/86.

Opracowany w ten sposób materiał rejestracyjny należy przesłać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w Chorzowie, ul. Dąbrowskiego Nr 9.

Rejestrację należy przeprowadzić jak najszybciej a zakończyć najpóźniej do dnia 20 sierpnia br.

Termin rozpoczęcia i sposób wypłaty rent podany będzie we właściwym czasie.

Wojewoda:
w/z. (—) ppłk. *Ziętek*, Wicewojewoda

Arkusz rejestracji rentobiorców

1. Nazwisko i imię rentobiorcy: ....
2. Data i miejsce urodzenia ....
3. Jeśli rentę pobierano po innej osobie, np. po zmarłym mężu lub ojcu, podać w tej rubryce także imię i nazwisko oraz datę urodzenia tej osoby: ....
4. Miejsce zamieszkania rentobiorcy i dokładny adres: ....
5. Przynależność państwowa przed 1. 9. 1939 r.: ....
6. Dowody uprawniające do pobierania renty (podać rodzaj dowodów np. orzeczenie rentowe, obliczenie renty lub inne dowody): ....
7. Ostatnia renta została wypłacona w miesiącu .... 1945 r.

podpis rentobiorcy

Opinia urzędu gminy

I. Poświadczenie o przynależności do narodowości polskiej zostało już doręczone. Nr rej. . . . . . . data i miejsce wydania . . . .
II. Zalicza się do narodowości niemieckiej.
III. Grupa . . . . niemieckiej listy narodowej (jeśli rentobiorca został do niej wpisany).

. . . ., dnia . . . . 1945 r.
(podpis władzy miejscowej)

258

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr P. O. 1 f/4/45 Katowice, dnia 25 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 161/45
w sprawie organizacji ogrodów jordanowskich.

Doszło do mej wiadomości, że w pewnych ogrodach jordanowskich miejscowe nauczycielstwo uważa się za gospodarza ogrodu, wydaje decyzje co do jego przeznaczenia i celu, zakłada w nim przedszkola, a nawet mianuje ze swej strony odpowiednie siły instruktorskie, jednym słowem uważa ogród jako nieodłączoną całość ze szkołą.

Stanowisko takie jest najzupełniej błędne — a winę takiego nastawienia nauczycielstwa ponosi wyłącznie Obyw. Burmistrz — Naczelnik Gminy, który widocznie małe wykazuje zrozumienie i zainteresowanie się ogrodem, z czegoby wynikało, że chętnie godzi się na odstąpienie ogrodu miejscowym władzom szkolnym, byleby się pozbyć kłopotu lub też z powodu nieświadomości odnośnie celu ogrodu jordanowskiego.

Aby sprawę ogrodów jordanowskich wprowadzić na właściwe tory i zapobiec w przyszłości takiemu błędnemu zapatrywaniu się Obyw. Burmistrza — Naczelnika Gminy wyjaśniam:

1) Ogród jordanowski jest wyłącznie instytucją Opieki Społecznej i tylko przez nią może być kierowany i nadzorowany. Rolę gospodarza ogrodu pełni wprawdzie Burmistrz — Naczelnik Gminy, ale kompetencje jego są ograniczone, schodzą się jedynie do opieki na nim t. j. musi dbać o jego zewnętrzny i wewnętrzny wygląd — zaspakajając potrzeby ogrodu i przyczynić się do jego rozwoju przy współpracy z kierowniczką.
2) Władzą nadzorczą jest Urząd Wojewódzki — Wydział Opieki Społecznej który w sprawach ogrodu ma głos ostateczny i decydujący. Nie należy zapominać, że ogrody jordanowskie zostały wybudowane wyłącznie z funduszów Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Opieki Społecznej — a dalsza opieka jego wyraża się choćby w tym, że i obecnie udziela subwencję na jego remont.
3) Nie wykluczam tutaj współpracy z miejscowym nauczycielstwem, jednak o ile te nie sprzeciwia się przeznaczeniu i celom ogrodu. A więc dycyzja co ma być w ogrodzie lub co się ma stać z ogrodem nie należy do kompetencji Obyw. Burmistrza — Naczelnika Gminy, a tym mniej nauczycielstwa.
4) Kierowniczkę ogrodu jordanowskiego jak również odpowiedni personel instrukturski mianuje względnie zatwierdza tut. Urząd — Wydział Opieki Społecznej, przy czym wymaga się, aby kierowniczka miała fachowe wykształcenie i odpowiednią praktykę, by mogła sprostać swojemu zadaniu.

W związku z powyższem zarządzam, że w sprawach ogrodu jordanowskiego jedyną władzą szszególnie w obecnym stanie organizacyjnym, jest tylko Urząd Wojewódzki — Wydział Opieki Społecznej, do którego we wszystkich sprawach ogrodu należy się zwracać. Wszelkie więc dokonane przez Obyw. Burmistrza — Naczelnika Gminy zobowiązania wobec osób trzecich, a nadto zmiany co do przeznaczenia ogrodu muszą być natychmiast cofnięte. Aby zaś zapewnić ogrodom należyty rozwój, polecam z kierowniczką ogrodu jak najściślej współpracować, wykazywać więcej niż dotąd zainteresowania i roztoczyć nad nim największą opiekę. Za wszelkie w tym kierunku uchybienia i zaniedbania ze strony Obyw. Burmistrza — Naczelnika Gminy, będę zmuszony wyciągnąć najdalej idącą konsekwencję. Wymagam, aby ogród jako instytucja Opieki Społecznej był prowadzony w myśl instrukcji, wydanych przez Woj. Wydział Opieki Społecznej i będą bądź osobiście, bądź przez podległy mi personel kontrolował, czy i w jaki sposób moje zarządzenie zostało wykonane.

Wojewoda:
w/z. (ppłk. *Zietek*), Wicewojewoda

259

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr P. O. Op. 1e/9/45 Katowice, dnia 25 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 164/45

w sprawie opieki nad Polakami powracającymi z zachodu.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministerstwo Administracji Publicznej podają do wiadomości o następujących swoich decyzjach, powziętych w następstwie zakończenia pierwszego etapu organizacji akcji pomocy dla powracających z Niemiec, a w szczególności:

1) Uznając organizację repatriacji z Zachodu za czołowe zadanie państwowe w chwili obecnej, celem uniknięcia dwutorowości i ustalenia odpowiedzialności na całość akcji — powierza się organizację i prowadzenie okcji repatriacyjnej Państwowemu Urzędowi Repatriacyjnemu i wszystkim jego placówkom, którę ponoszą pełną *odpowiedzialność* za przebieg i wyniki repatriacji do momentu, gdy reemigrant wróci do swego miejsca zamieszkania, wzgl. miejsca, które obiera jako miejsce zamieszkania. Od tego momentu repatriant przechodzi pod opiekę samorządu, wzgl. org. opiekuńczych w terenie.
2) Państwowy Urząd Repatriacyjny korzystać winien z całkowitego poparcia jego poczynań i ze ścisłej współpracy władz państwowych i organizacyj społecznych w zakresie ich kompetencji i działalności.
3) Transporty repatriantów z Zachodu kierowane będą tylko do następujących punktów granicznych, w których pieczę nad powracającymi będą sprawować placówki P. U. R.-u, a mianowicie: 1) Landberg, 2) Starograd, 3) Lignica, 4) Wschowa (Głogów), 5) Opole, 6) Nowy Zbąszyn, 7) Dziedzice. W powyższych miejscowościach P. U. R., przy udziale Władz Wojskowych, Władz Bezpieczeństwa, tudzież Władz Sanitarno-Lekarskich oraz przedstawicieli władz i organizacyj Opieki Społecznej, będzie udzielał przejściowej pomocy w dożywianiu, nieznacznych zapomogach finansowych (nadrożne), noclegu i innych.

   Obyw. Starostom i Prezydentom poleca się do wymienionych punktów odbiorczych dostarczyć żywność, skierowaną już przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej na ten cel, opał, środki sanitarno-lekarskie, potrzebne do sprawowania opieki nad powracającymi.
4) W wymienionych punktach granicznych repatriant po rejestracji otrzymuje dokument, wystawiony przez Państwowy Urząd Repatriacyjny Jedynie na podstawie tego dokumentu władze i organizacje społeczne polskie w kraju będą mogły udzielać pomocy reemigrantom i stwierdzić ich tożsamość. Wszystkie inne dokumenty są nieważne. Żadnej innej władzy wzgl. organizacji społecznej nie wolno od tej chwili wydawać wracającym z Niemiec żadnych dokumentów osobistych.
5) Wszystkie wojewódzkie wzgl. miejskie Wydziały Opieki Społecznej, wszystkie organizacje społeczne, jak P. C. K., K. O. S., „Caritas" itp., zespolone w t. zw. Sołecznych Komitetach Pomocy, winny w dalszym ciągu rozwijać żywą działalność opiekuńczą, a nawet rozszerzyć dotychczasowe ramy tej działalności przez odwołanie się do ofiarności społecznej na rzecz reemigrantów.

   Przede wszystkim winny one oddać do dyspozycji Państwowego Urzędu Repatriacyjnego posiadane środki, tudzież zobowiązać najlepszych swoich działaczy i pracowników do stałej i harmonijnej współpracy z placówkami P. U. R.-u, pod którego egidą odbywać się będzie odtąd repatriacja z Zachodu.
6) Za ścisłe i pełne wykonanie niniejszego zarządzenia odpowiedzialni są osobiście podlegli Obyw. Starostom — Prezydentom Kierownicy Wydziałów Opieki Społecznej oraz inni Kierownicy, każdy w swoim zakresie działania.

Wojewoda:
w/z. (—) ppłk. *Ziętek*, Wicewojewoda

260

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr P. O. 1j/3/45 Katowice, dnia 28 lipca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 167/45

w sprawie utworzenia Referatu spraw inwal. woj. na Śląsku Opolskim.

W związku z wykonaniem ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim z 17. 3. 1932 r. w brzmieniu Obwieszczenia

Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 czerwca 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 131) odnośnie inwalidów wojennych osiedlonych na Śląsku Opolskim zarządzam utworzenie Referatu spraw inwalidów wojennych oraz Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno-Lekarskiej przy Starostwie Powiatowym w Gliwicach z zasięgiem działalności na powiaty: bytomski, głąbczycki, gliwicki, grodkowski, kluczborski, kozielski, niemodlinski, nyski, oleski, opolski, prądnicki, raciborski, strzelecki i wydzielone miasta: Bytom, Gliwice, Nysa, Opole, Raciborz i Zabrze.

Obsadę personalną nowo-utworzonego Referatu spraw inwal. woj. normuje osobne zarządzenie.

Wojewoda:
(—) Gen. Dyw. *A. Zawadzki*

261.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr Sm. II. 1/4-5/16. Katowice, dnia 16 lipca 1945 r.

PISMO OKÓLNE
w sprawie kumulacji mandatów w organach samorządowych.

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Prezydenci miast wydzielonych Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

W załączeniu przesyłam w ślad za pismem okólnym z dnia 19 czerwca r. b. Nr Sm. IV 1/4-5/4 odbitkę okólnika Nr 10 Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 12 maja 1945 r. L. dz. III. S. 5028/45 w sprawie kumulowania mandatów w organach samorządowych — do wiadomości i stosowania.

Przy tej sposobności zwracam uwagę na postanowienia art. 5 ust. (2) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294), w myśl których funkcjonariusz związku samorządowego lub jego zakładów i przedsiębiorst, wybrany do organu stanowiącego lub na członka organu zarządzającego tego związku, musi zrzec się swej posady, jeżeli przyjmie wybór, z czego wynika, że jedne i te same osoby nie mogą równocześnie sprawować mandatów w organach ustrojowych związków samorządowych i pełnić funkcji w charakterze pracowników w tych związkach.

Wojewoda:
(—) w/z. Ppłk. *Ziętek*, Wicewojewoda

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Ministerstwo Administracji Publ.
L. dz. III. S. 5028/45 Warszawa, dnia 12 maja 1945 r.

OKÓLNIK Nr 10
w sprawie kumulowania mandatów w organach samorządowych.

Do Obywatelów Wojewodów (wszystkich)

Ze strony kilku Ob. Ob. Wojewodów wysunięta została kwestia, czy ta sama osoba może jednocześnie sprawować mandaty w zarządzie i w prezydium rady narodowej danego związku samorządowego. W porozumieniu z Biurem Prezydialnym Krajowej Rady Narodowej Ministerstwo Administracji Publicznej wyjaśnia co następuje:

Ustawa z dnia 11 wrzesnia 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 22), dekret z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 74), jak również obowiązujące jeszcze obecnie przepisy przedwojennych ustrojowych ustaw samorządowych rozgraniczają wyraźnie funkcje stanowiące i kontrolujące rad od funkcyj wykonawczych władz państwowych i samorządowych organów wykonawczych. W myśl art. 28 wymienionej wyżej ustawy z dnia 11 września 1944 r. kontrola ze strony rady i jej prezydium nie ogranicza się do spraw samorządowych, lecz obejmuje nadto kontrolę działalności państwowych organów wykonawczych. W stosunku do tych organów, to jest w stosunku do administracji państwowej, organa wykonawcze samorządu pozostają w zależności w zakresie wykonywania ich zleceń i zarządzeń.

Wynika stąd, że jedne i te same osoby nie mogą jednocześnie sprawować mandatów w zarządzie związku samorządowego i w prezydium rady, które to prezydium — jako organ kontroli społecznej — jest czynnikiem niezależnym od władz wykonawczych.

Minister
(—) *E. Ochab*

262.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr Sm. III. 28/26 Katowice, dnia 25 lipca 1945 r.

PISMO OKÓLNE
w sprawie opłaty udziałów podatkowych dla samorządu wojewódzkiego.

Obyw. Starostowie i Prezydenci Miast.

Udziały samorządu wojewódzkiego w podatku gruntowym i od nieruchomości oraz z opłat od kart rejestracyjnych należy wpłacać na rachunek „Wydział Wojewódzki Śląsko-Dąbrowskiej Rady Narodowej w Katowicach" do Banku Narodowego, Oddział w Katowicach.

Udział samorządu Wojewódzkiego w podatku gruntowym oraz w podatku od nieruchomości wynosi 10% wpływów, udział z opłat rejestrowanych od przedsiębiorstw i zajęć po myśli § 47 rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewn. z dnia 26. 7. 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 510) również 10%.

Wojewoda:
w/z. (—) Ppłk. *Ziętek*, Wicewojewoda

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1. robotnik *Stanislaw Arendarski*, kawaler, zamieszkały w Łaziskach Średnich, poprzednio w Tuczępie pow. Stopnicki, syn Stanisława Arendarskiego i Antoniny z Górów, zamieszkałych w Wierzbicy; 2. robotnica *Stefania Topor*, niezamężna, zamieszkała w Łaziskach Średnich, poprzednio w Tuczępie pow. Stopnicki, córka zmarłego Macieja Topora i Magdaleny z Czajów, zamieszkałej w Grzymałej — chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi winno nastąpić w Gminie Łaziska Średnie i w Dzienniku Wojewódzkim. 96

Łaziska Średnie, dnia 1 sierpnia 1945 r.
Urzędnik Stanu Cywilnego.

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się skradzioną w dniu 12. 6. 1945 r. owalną pieczęć urzędową — metalową z nr. 18. Pieczęć ta nosiła wizerunek dawnego godła państwowego (orzeł z koroną) oraz napis: *Magistrat Miasta Chorzowa.* 81

Unieważnia się zgubioną kartę rozpoznawczą wystawioną przez Magistrat Warszawa na nazwisko Babińska Maria, zamieszkała Chorzów, ul. Drzymały nr 12. 82

Unieważnia się skradzione dokumenty: 1) dowód rejestracyjny Nr 3405/R wystawiony przez Rejonową Komendę Uzupełnień Pszczyna; 2) Zaświadczenie Starostwa Rybnik o przynależności do patrolu minerskiego oznaczone L. w./72/45 z dnia 25 maja 1945; 3) Dowód rejestracyjny roweru marki „Ikar" Nr 46338, wystawiony przez Rejonową Komendę Uzupełnień Pszczyna; 4) świadectwo ukończenia kursu minerskiego wystawione przez Powiatowy Urząd Informacji i Propagandy, Rybnik na nazwisko Konkol Wincenty, Jejkowice, pow. Rybnik. 83

Redakcja i Administracja: Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, ul. Jagiellońska 25, I. pok. 244. tel. wewn. 444 i 452

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Tłoczono w Drukarni Państwowej (dawn. Druk. Urz. Woj. Śl.-Dąbr.), Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54

R 1549